



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De modis colendi Deum bonam vitam. Cap. XXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

Sic etiam quando sunt aliqua peculiare necessitates, possunt eodem modo invocari varij Sancti: verbi gratia: Tempore pestis *S. Sebastiana* vel *S. Roche ora pro nobis*, in itinere, *S. Raphael ora pro nobis*. Tempore belli: *Omnes Sancti militum orate pro nobis*.

Hæc autem omnes orationum, (cum breves sint, possunt hoc, ut dictum est, modo Coronæ globulos tangendo, dici, in summis occupationibus & distractis negotiis, interruptendo illarum recitationem sine ullo scrupulo (quia id licet) & prolata aliqua re necessaria, vel ordinata, iterum redeundo ad Coronæ continuationem, & hunc orandi modum, in summis occupationibus etiam distractis, & in foro, suadebat *S. Chrysostomus* his verbis. *Nemini dicat quisquam, quod nequeat homo secularibus affixus & foro, continuè per diem orare, non tantùm unâ vel alterâ horâ, uti nos facimus) potest enim, & quam facillimè & affixus Tribunali. Vbiunque sis, potes altare tuum constituere: si mentem tantùm seruatem exhibeas, orationis perfectionem consumaueris. Vbiunque sis, ora, templum es, ne locum queras, non enim locum Deus veretur sed vnum exquirat, servidam mentem & continentem animum.*

Similia docet *S. Basilii* in Constitutionibus Monasticis cap. 6.

Beata Clara de monte Falco, Deo inspirante, eum quotidie millies adorabat genu flexendo toties, & totidem orationes iaculatorias offerendo, ut scribit in eius vita *Baptista Pergilius*.

Interrogaverunt quidam *Abbatem Macarium* dicentes: *Quomodo debemus orare. Et dixit eis senex. Non opus est multum loqui in oratione, sed extendere manus frequenter, & dicere: Domine sicut vis & sis, miserere mei. Si autem inflat bellum, in animo, dicere: Adiuva me. Et quia ipse scit que expediant. Faciet misericordiam nobiscum.*

De talibus orationibus brevissimis intelligendum est id, quod in vitis Patrum legitur. Narraverunt fratres dicentes, quia venimus aliquando ad quosdam senes, & cum ex more facta esset oratio, salutes inuicem sedimus, & postquam locuti sumus, cum discederemus, poposcimus, ut fieret rursus oratio. Dixit autem vnus illorum seniorum ad nos: *Quid enim, non orasti? Et nos diximus. Etiam, sed cum intravimus, pater, tunc facta est oratio, & ex illa hora vsque modo locuti sumus. Et ille dixit: Ignoscite mihi fratres, quia vobiscum sedens quidam frater & loquens, centum & tres orationes fecit. Hoc cum dixisset, facta oratione dimiserunt nos.*

CAPVT TRIGESIMVMPRIMVM.

De modo colendi Deum per bonam vitam.

Sunt quidem boni modi colendi Deum ij, quos supra recensui, sed nisi adit vita bona, sicut sicut pulcherrimi rami ab arbore præcis, *Lancich Opusc. Tom. 2.*

& elegantissimi flores, à radice sua auulsi, qui citò flaccescunt & arefcunt, ideoque non diu durant.

Quæres, quid sit bona vita? Respondeo, vitam bonam esse: Declinare à malo, & facere bonū ut ait *Spiritus Sanctus* per *S. David*: Hoc est, ut docuit *S. Tobias* senex *Tobiam* iuniorem: *Cauere, ne aliquando peccato consentias, & pratermittas præcepta Domini Dei tui.* Seu, Bona vita est, nulla committere peccata, quæ Deus vetuit per se & per Superiores *S. Ecclesiæ*, & nulla bona omittere quæ Deus per se & per eisdem in *S. Ecclesiâ* Superiores præcepit. Et hæc sunt iustitiæ seu virtutis partes, ut docuit *S. Augustinus*, & quidem, ut ait *S. Thomas*, partes quasi integrales. Sola enim vita bona erit melior Dei cultus, magis Deum laudans & glorificans, quam multæ verborum preces & deuotionum facinarum, vitâ bonâ destitutæ. Ideò magnus est error illarum deuotarum, quæ aliquot horis in templo quotidie orando transactis, putant se per hoc Christianæ vitæ satisfecisse officii, & dum domum redeunt, si vel prandium paratum non inueniant, vel aliquid à famulis vel ancillis non bene factum, in furorē, actæ, illis pessima quæque imprecantur, immisericorditer flagellant, & tanquam rabidi canes totam domum perturbant latratibus intemperantis linguæ. Satiùs enim illis fuisset, spontaneas emisisse preces, & in occasionibus oblati Deum offendendi immoderatâ irâ & odio & maledicentiâ, os sancto Dei timore frænare. Idem iudicium esto de similibus talium deuotulorum peccatis & bonorum operum omissionibus. Quæ opera dum frequentantur ex Dei vel Ecclesiasticorum Superiorum præceptis, etiam tacente linguâ & nil orante, sunt præstâtissima oratio & Dei cultus valde Diuinæ Maestati acceptus: Ut enim ait *S. Chrysostomus*: *Multò fidelior & certior doctrina operum quam sermonū.*

Nam qui talis est, etiam silens, & cum non videtur, docere potest: & alios quidem qui illum vident, alios verò qui de illo audiunt: & multa fruetur Dei gratia, cum efficiat, ut non solum per se, sed & per alios qui illum vident, Dominus suus glorificetur. Talis per mille linguas & ora multa gratias & laudes offeret Deo. Sic ut idem ait alibi: *Cæli taciti Deum laudibus prosequuntur, cum cælesti facie homines ad Diuinæ præconia inuitant, & dicuntur Deo laudem pronunciare: Sic & qui vitam duxerint puriorem, vel ore silenti Deum extollere videbuntur, quando sui exemplo, & religiosos homines, eundem ut laudibus esserant pelliciant. Siquidem Deus non tantùm admirationis & laudis in cælesti hac formatâ machinâ vindicat, quantum gloria sibi, ex optimis huius vitæ humanæ actionibus comparat. Ideò ut monet *B. Laurentius Iustinianus*: *Intendat vnusquisq; Deum in verbis, in moribus, in conuersatione, & cunctis operibus suis exhibere laudabilem. Planè nullum hoc Sacrificium maius, nullaq; oblatio est istâ acceptior. Per hanc**

Pal. 36.

Tob. 4.6.

Aug. de

corre. et. &

grat. c. 1.

2. 2. q. 79.

a. 1.

h. 13. in

Genes.

h. 25. ad

pop. & S.

de grat.

agend.

Prolog.

de instit.

& regim.

Prælati

190.

h. 13. in

Genes.

h. 25. ad

pop. & S.

de grat.

agend.

Prolog.

de instit.

& regim.

Prælati

utiq; Sancti homines spiritualibus charismatibus decorati, Deo placere studuerunt, ipsius gloriam, & honorem nominis eius, mercedem propriam arbitantes.

191. De orat. Domin. Et talem Deum colendi bonâ vitâ petimus, dum in oratione Dominica dicimus: Sanctificetur nomen tuum. Quod explicans S. Gregorius Nyssenus ait: Ne propter vitam meam nomen Dei malè audiat, sed glorificetur & sanctificetur in me, ut videant homines bona opera & glorificent Patrem qui est in celis. Vi horum verborum hac orat: Auxilij tui prasidio atque adiumento fiam irreprehensibilis & inculpatus, iustus, pius, abstineam ab omni malo facinorare, loquens id quod verum, faciens quod iustum sit, in rectitudine ambulans, temperantiâ illustrus, integritate decoratus, sapientiâ atque prudentiâ ornatus; ad superna aspirans, terrena despicens, instantis vitæ Angelica clarescens. Non enim aliter per hominem Deus glorificari potest nisi virtus eius refectur Diuinam potentiam atque virtutem, esse causam bonorum.

192. Idè Sancti Patres docent, eum qui semper bonam vitam per bona opera lectatur, semper orare, & satisfacere illi Christi dicto: Oportet semper orare & non deficere: & Apostoli Pauli: Si ne intermissione orate. Quin ipse Deus Pater S. Catharina: cap. 66. dial. ante finem dixit: Præter hanc orationem debitam omnia quæcumq; facit in charitate Dei, & proximi constitutus; totum vocari potest oratio continua: quia non cessat orare, qui non cessat benefacere. Et ipse Seneca Epist. 95. hoc agnouit, cum scripsit: Vis Deos propitiare? bonus esto satis illum coluit quisquis imitatus est. Scilicet virtutes Dei & impeccabilitatem eiusdem.

Quamvis autem semper bona hominis vita sit excellens Dei cultas, magis tamen accepta est Deo, dum ijs temporibus viget, quando alij ex peruersâ sæculi consuetudine magis solito offendunt Deum, vti fit in Bacchanalibus & diebus festis, & dum in Vnione meritum & operum Christi bona quæ facimus Deo offerimus. Qua de re extat præclara historia apud S. Gertrudem. Apparuit enim ei D. Iesus, sedens in throno gloria sue & S. Ioannes Euangelista sedebat secus pedes Domini scribens. Tunc ista interrogauit eum qua scriberet. Cui respondens Dominus ait: Ego singula obsequia hesternæ die à Congregatione ista mihi impensa & adhuc per duos dies subsequentes (erant dies Bacchanaliorum) impendenda, in hac facio charta diligenter annotari in illum finem, ut cum ego (sui Patris omne iudicium dedit) vniciq; post mortem suam fideliter reddidero mensuram bonam pro singulis laboribus operum suorum bonorum, & insuper addidero mensuram, conferam ex fructu meæ saluberrimæ passionis & mortis, (vnde omne hominum meritum mirifice nobilitatur) ducam eos cum hac carta ad Patrem, ut & ipse ex omnipotentia paternæ benignitatis superaddat eis mensuram coagitatam & superfluentem pro beneficiis istis mihi in hac persecutione (quâ nunc à mundanis infestor) benignè impensis, quia cum ego sim fidelissimus omnium, multo minus possum omittere, quin recompensari benefactoribus meis bona,

quàm Rex Dauid, qui quamuis omni tempore vitæ suæ non prætermisit benefactoribus sibi, congruis beneficiis respondere, tamen cum appropinquasset dies mortis eius, & commisisset regnum in manu filij sui Salomonis dixit ei: Filij Berzellai Galaaditis facias gratiam, eruntq; comedentes in mensa tua, quia occurrerunt mihi cum fugerem à facie fratris tui Absalonis. Quia sicut à quolibet magis acceptatur beneficium exhibitum in aduersitate, quàm in prosperitate; sic ego magis accepto fidelitatem illam, quæ mihi exhibetur tempore isto; quo mundus plus peccando me infestat. Ita q; Ioannes sedens & scribens videbatur quandoquæ calamum intingere in cornu quod manu tenebat, & ex eo literas nigras conscribere. Quandoq; verò intrinsecus calamum in vulnus amatorium lateris Iesu, quod coram se apertum patebat, & exinde rosæ literas faciebat, distinguens eadem rubra scripta, partim nigro colore partim aureo. Intellexitq; ista, per eam quæ nigro colore erant scripta, designari opera illa quæ ex vfu faciunt quig; religiosi, vti est ieiunium, quod ab omnibus religiosus communiter in hac secunda feria inchoatur & similia. Per illa verò quæ rosæ colore erant conscripta, designari opera illa, quæ sunt in memoriam Passionis Iesu Christi: pro emendatione Ecclesiæ affectu specialia. Per hoc verò, quod eadem rosæ scripta, partim erant nigro colore, partim aureo distincta, intellexit, quod illa quæ in memoriam passionis Domini sunt tali intentione, quod ille qui ea facit desiderauit per ea gratiam Dei obtinere, vel similia quæ propria eadem saluti, ab alijs describuntur colore nigro. Illa quoque quæ sunt ita purè ad laudem Dei in vniõne Passionis Christi, & ad salutem vniuersitatis quæ omnino abrenunciat quis omni merito, præmio & gratia, vti saltem posuit Deo laudem & amoris exhorationem offerre, describuntur aureo colore: quia quamuis prædicta opera copiosam apud Deum obtineant remunerationem, illa tamen quæ sunt purè pro amore laudis Dei, multo maioris sūt meriti ac dignitatis, & insuper conferunt homini in infinitum maius augmentum salutis æternæ. Recognouit quoque post binas distinctiones vbiq; locum vacantem. Et cum perquereret à Domino, quid per hoc notaretur respondit: Cum moris sit apud vos, mihi tempore isto deuotè semper desiderij & orationibus in memoriam meæ Passionis adesse singulas cogitationes & verba quibus mihi deseruisti diligenter feci conscribi. Locus verò vacans, designat quod opera bona quæ facitis, non habetis in vfu facere in memoriam Passionis meæ. Tunc illa: Et quomodo inquit amantissime Deus hoc possemus tibi laudabiliter perficere? Respondit Dominus: Vt omnia quæ facitis in ieiunijs, vigilijs, ceterisq; regularibus disciplinis faceretis in vniõne meæ passionis. Et aliquare abstinueritis in vfu, auditu, verbo, aut similibus semper illud offereretis mihi in vniõne illius amoris, quo ego omnes sensus meos continui in passione meâ. Licet enim vel vnico intuitu potuissim terruisse omnes mihi contradicentes, vel vnico verbo conuicissim, omnes mihi contradicentes, ego tamen tanquam ovis, quæ portatur ad victimam inclinato humiliter capite, oculisq; depressis in terram, coram iudice non aperui os meum

ad respondendum vel unicum excusationis verbum contra tot falsas querimonias mihi obiectas. Tunc ista: Dicit me Doctor optime vnum saltem factum; quod specialiter in memoriam Passionis tue, possimus perspicere: Respondit Dominus: Hoc ergo accipe, vt orantes expansis manibus formam mea. Passionis Deo Patri prehendatis, pro emendatione Vniuersalis Ecclesie, in ymione illius amoris quo ego in cruce manus expandi. Et illa: Si quis hoc facere veller, oporteret eum angulos querere, ad quod iste modus non habeatur in vsu. Ad quod Dominus: Hoc ipsum studium querendi angulos mihi complaceret, & opus illud exornaret, velut gemme uonile perornat. Et adiecit Dominus: Si quis hoc in vsu duceret, quod palam expansis manibus orans, nullus in hoc contradictionem exasperet, ille tantum mihi honoris exhiberet, quantum ille regi defert honoris, qui ipsum solenniter in throno cat, &c.

Et multo ante hæc sancta dies Bacchanaliorum traducebatur, qua de re hæc ipsa scripsit: Datum cantaretur Introitus Dominice Quinquagesime: Ego mihi in Deum protectorem, dedisti mihi intelligere, quod tu o vno cordis mei à diuersis hominibus conuicia & persecutiones passus, per verba prædicti introitus expectes ad me domicilium cordis mei ad requiescendum in eo. Hinc per illos tres dies. (Bacchanaliorum) quatuor ad cor meum redij, videbaris mihi ad similitudinem Languentis supra pectus meum decumbere. Per totos etiam illos tres dies, nihil inuestigauit, quo tibi gratiorem refedtionem possem ministrare, quam vt orationibus, silentio, & ceteris afflictionibus, pro emendatione inuandorum hominum insudarem pro tuo honore.

Denique ad modum colendi piè Deum, spectant præclara, & plus quam aurea monita S. Ioannis Chrysostomi, qui explicans illam sententiam S. Pauli Apostoli: Omnia in gloriam Dei facite, varios practicos modos proponit Deum piè colendi & glorificandi per bonæ vitæ actiones & necessarias omissiones, hoc est, modos declinandi à malo & faciendi boni. Licet inquit, ad gloriam Dei obiturgare. Licet etiam ad Dei gloriam corrigere, quemadmodum erga seruos nostros sapè animo commouemur. Quomodo autem licet propter Deum obiurgare? Si ebrum aut furentem videris vel seruum, vel amicum, vel alium quempiam vicinum tuum, aut in theatrum currentem, aut animam suam ipsius prodentem, aut iuramentum, aut peierantem, aut mentientem stomachare, punire, reuocare, corrigere, & hac omnia propter Deum fecisti. Si erga te peccantem videris, aut aliquam officij partem erga te sui prætermitentem, remitte hoc ei, & remisisti propter Christum. Nunc verò multi contra faciunt, cum erga amicos, tum erga seruos, quando enim erga se alij peccant, acerbi, inexorableq; sunt iudices: quando autem in Deum contumeliosi sunt, & suas ipsorum perdunt animas, nullam eius rei rationem habent. Amici tibi capiendi sunt: propter Deum acquirito. Inimici tibi capiendi sunt: propter Deum acquirito. At quomodo amici & inimici propter Deum acquirendi sunt? Si non amicitias illas colligamus, vnde pecunias corripere

re, conuicia agitare, imperia consequi poterimus: sed illos prosequamur & acquiramus amicos, qui mentes nostras moderari, præcipere honesta, peccantes increpare, delinquentes arguere, supplantatos erigere, consilio ac precibus opem ferre, & ad Deum adducere possunt. Rursus inimicos licet facere propter Deum. Si videris aliquem intemperantem, nefarium, nequitia plenum, opinionibus impuris refertum, supplantantem te, ac nocere cupientem, recede, & resiliat ab illo: Sic enim Christus iubet: Si dexter oculus offenderit te, extrahe eum, & abijce abs te. Hoc nempe præcepit, vt amicos quos aquè ac oculos charos habes, & ad omnem vitam vsum necessarios, si ad animæ salutem impedimentum afferant, amputes & abijcias. Si in cætum hominum prodieris, & verba multa cum alijs seceris, propter Deum hoc facito: si tacueris, propter Deum taceto. At quomodo in cætu versari propter Deum licet? Si cum alijs sedens, non de rebus externis differas, neque de his que nobis planè perparum, aut nihil conducunt, sed de religione nostrâ, de gebennâ, de regno cælorum, non autem de rebus inanibus aut superuacaneis, cuius generis hæc sunt: Quis magistratum gerit? Quis magistratu abiit? Qua de causâ hic multatus sit? Vnde ille tantum lucratus sit, & locupletatissimus euaserit? Quid ille huic reliquerit moriens? Quomodo ille ab hereditate absuerit, cum in primis heredibus se adscribendum putauerit? ac multa alia his similia. De his rebus autem neque nos communicemus, neque alios communicare permittamus. Sed consideremus potius quibus dictis aut factis Deo placebimus. Rursus poteris propter Deum silere, exagritatus, violatus, infinita mala passus, si seras generose, & nulla maledicta referas illi qui hoc designauit. Non autem laudare solum & vituperare, nec domi manere, aut foras ire, non loqui, aut filere, sed etiam flere, dolere, & letari quoque ad gloriam Dei licet. Quando enim vel fratrem videris peccantem, vel te ipsum in peccatum aliquod delapsam, deinde ingemiscis, ac animo mareas, haud penitentiam salutem ex hoc lucrificasti: quemadmodum Paulus ait. Qui secundum Deum dolor est, salutem haud penitentiam efficit. Si florentem alterum videris, nolito illi cõtinnò inuidere, sed Deo, qui tam præclarum effecit fratrem tuum, perinde ac de proprijs bonis gratias agito, & huius lætitiæ permagnam habes fructum. Quid enim inuidia hominibus est miserabilis, quibus cum licet gaudere, & fructum lætitiæ suæ capere, ipsi tamen mallent propter alienas felicitates docere, & cum dolore ipso penam à Deo & supplicium intolerabile arcessere? Ceterum quid laudes, & vituperationes, dolores, & lætitiæ commemoro? vbi etiam à leuissimis rebus & vilissimis maximas vtilitates percipimus, se propter Deum ipsum eas faciamus? Quid enim est confessione criminum vilius? Hoc tamen licet propter Deum facere. Quando enim comam non composueris, neque vultum tuum ornaueris, neque te ad illecebras ac lenocinia eorum qui te inuentur compseris, sed inculte, atque horridè, & quantum vsus fert, te ipsam apparatus tantum, propter Deum facisti, & eius mercedem reportabis: tum quia cupiditatem repressisti malam, tum quia ambitionem importunam coercuisti. Si enim

Matt. 5.

2. Cor. 7.

Lancij Opf. Tom. 2.



qui poculum frigide solidum dat propter Deum, regni
calorum hereditatem adibit: qui omnia fecerit pro-
pter Deum, considera quantum habebit compen-
sationem: Qui & propter Deum ingredi, &
propter Deum intueri possumus. At quomodo in-
tueri & ingredi propter Deum licet: quando non
a. improbitatem curris: quando non in alienam
pulchritudinem nimis inquiris: quando mulie-
rem occurrentem videns, refrans oculos, & timore
Dei propter Deum, munit aspectum: quando non pre-
ciosis vestibus & delicatis, sed hijs que tegere non satis
possunt induimur. Sed & ad imos vsque calceos demit-
tere hunc morem licet. Eousque enim molitiei lux-
usq; delapsi sunt homines, vt & calceos exornent. &
omni ex parte, aequè ac faciem suam alij componunt,
variare soleant, quod anime impure ac deprauate fi-
num est. Quamquam enim perexiguus hoc esse videat-
ur, tamen tum in viris, tum in feminis magnum per-
dita mentis argumentum & significatio est. Licet er-
go & calceis ipsis propter Deum vti, cum omnino vsum
querimus; & hunc vtendorum calceorum finem ha-
buerimus. In gressu enim & amictu nos Deum gloria
afficere posse, cognosce ex eo quod Sapiens quidam olim
dixit: Vestitus viri, & risu oris, & incessu pedum,
indican hominem. Quando enim honestè restit, gra-
uitatis pleni, & multam in omni re gerenda mode-
stiam adhibentes, in aspectum hominum prodimus: qui
infidelis, qui intemperans, qui turbulentus est vir; is
quamquam subtilis, atque inconsideratus fuerit, tamen
primo quoque occurru in aliquem eius generis hominem
intuens, omni illum honore ac admiratione prosequen-
tur. Si uxorem duxerimus, propter Deum hoc facia-
mus: non vt facultates maiores acquiramus, sed vt
temperanter viuamus: animus nobilitatem, non pecu-
niarum abundantiam inquiramus: non maiorum
splendorem, sed morum virtutem persequamur & mo-
destiam, vitam sociam, non lenocinorum comitem capia-
mus. Ceterum quid opus est omnia commemorare? Li-
cet vobis ex his que dicta sunt, singula que sunt aut
geruntur, percurrere, & omnia propter Deum facere.
Et quemadmodum mercatores nauigantes Maria, &
ad ciuitates appellentes, non prius abeunt à portu, &
in foros conscendunt, priusquam intelligunt aliquod
lucrum esse in mercimonijs: sic nec tu quicquam fa-
cias, nec dicas, nisi lucrum aliquod habeas secundum
Deum. Ne dicas autem, neminem posse omnia propter
Deum facere, quando enim calceamenta, casaries, vesti-
tus, incessus, aspectus, verba, confessus, exitus, facies,
laudationes, vituperationes, commendationes, amicitia,
inimicitie, possunt propter Deum fieri: quid res-
tat, si voluerimus, quod non poterimus propter Deum
facere? Quid carceris custodibus deterius esse potest?
Nōne hæc vita omnium nequissima esse videtur? Li-
cet tamen ei qui velit, inde lucrum reportare, quando
vinctis parcat, quando iniuste in carcerem coniectis
commodat, & in alienis calamitatibus commodatur:
quando communis proponitur omnibus afflictis portus.
Ita custos carceris Pauli seruabatur. Ex quo satis li-
quet, quod ex omnibus rebus, si voluerimus lucrum
facere poterimus. Qualem ergo excusationem habebi-

Ecccl. 19.
27.

mus nos, qui dicimus ex omnibus rebus lucrifacere, &
omnia propter Deum nos facere non posse, cum inue-
niamus etiam qui è cade lucrum fecerunt, vti fecerunt.
Si animum aduenter voluerimus, siue emendum, siue
vendendum sit, per omnem vitam spiritualem hanc
mercaturam faciemus: Vt si tolerabili pretio, nihil
amplius requiramus: si difficultatem annonæ in qua-
quam obseruemus. & cum egentibus diuendamus. Ma-
ledictus enim, inquit ille, qui rei frumentaria caritatem
auget. Sed quid oportet singula percensere? Vno exem-
plo omnia colligenda fuerunt. Quemadmodum enim
edificatores cum murum extructuri sunt, amussim ab
angulo ad angulum ducunt, atque ita murum per-
tinent, vt minime inaequalis eius ora existat; sic & nos,
pro amussi verbum hoc adhibeamus, quod apud Aposto-
lum est: Siue editis, siue bibitis, seu quid aliud facitis,
omnia ad gloriam Dei facite. Siue ergo precemur, siue
ieiunemus, siue accusemus, siue condonemus, siue laude-
mus, siue vituperemus, siue ingrediamur, siue exeamus:
siue vendamus, siue emamus, siue taceamus, siue dispute-
mus, siue aliud quid faciamus: omnia ad gloriam Dei
faciamus. Et si quid ad gloriam Dei non pertinet, illud
neque factio, neque dictio à nobis vsurpetur. Sed pro ba-
culo magno, pro armis, pro praesidio, pro thesauris inex-
plicabilibus, hoc dictum animo inscribentes, nobiscum
quancunque viam ingressi fuerimus, circumferamus,
vt omnia ad gloriam Dei facientes, loquentes, suscipien-
tes, tum hic, tum post huius vite peregrinationem, glo-
riam ab eo consequamur. At enim: Gloria afficientes
me, gloria afficiam. Non dicis ergo, sed factus ipsis illum
assidue gloria afficiamus: quia illum decet gloria ad
omnem aternitatem. Amen.

CAPVT TRIGESIMVMSECVNDVM.

De modo colendi Deum per vitam Sanctam.

Quamuis vita sancta sit & dici debeat vita
bona, tamen non omnis vita bona, est vita
sancta. Ad vitam enim bonam satis est, si quis
Dei, & Ecclesie, & Superiorum suorum seruet
præcepta, fugiendo illa, quæ sunt sub peccato
vetita; & faciendo ea quæ sine peccato omitti
non possunt. Ad sanctam verò vitam, præter
obseruationem præceptorum, requiruntur plu-
ra: scilicet, vt homo perfectè viuat, irreprehensi-
biliter, & quodammodo, diuine, ad quod ne-
cessarium est, vt homo per Dei gratiam acqui-
suerit omnes virtutes statui suo conuenientes
in altissimo gradu & perfectione quæ in hac
vitâ acquiri solet, à virtus perfectis & valde san-
ctis, quorum è numero sunt illi, qui à S. Ecclesia
sunt honore Canonizationis illustrati, vel, in
numerus Beatorum relati, seu, vt communiter
appellari solent, Beatificati, per concessionem
Sedis Apostolicæ, vt de illis Diuinum Officium
in eorum Anniversariis recitetur, & Sacrificiū
Missæ in eorum memoriam Diuina: Maiestati
offeratur.